

ANUL VI. - No. 7.
1 Februarie 1930.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazit
și în Românul necinstit și înstrăinat!“

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

I. C. Cătuneanu : B'nei B'rith.
T. Brăileanu : Directoratele ministeriale.
„O enigmă socială : Evreii români și țărănișmul.“
I. Cenșescu : Dreptul patriei române.
M. A. Irlea : „Paradisul românesc.“
T. I. : Scrisoare deschisă Dlui P. Drăgănescu-
Brateș.
Cooperator efectiv : Oficiul național al Coopera-
ției... române sau guvernamentale?
R. Cireșeanu : Refacerea registrelor fonciare.
Comercializarea Teatrelor și Operelor de Stat.
I. I. Angelescu : O nouă provocare.
V. Lăzărescu : Pentru presa minoritară.
Dr. N. Ionescu : Lumea celor îndurerăți.
A. B : La piatra unui nou hotar.
Documente „naționaliste.“

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL“
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

„B'nei B'rith“

Să nu aștepte cititorul desvăluiri senzaționale despre acest ordin francmason, exclusiv jidovesc.

Dedesupturile adânci, cu secretele impenetrabile, cu programul de activitate ținut ascuns, cu ramificațiile de influență determinantă, stăpânitoare în toate centrele de conducere ale lumii (guverne, congrese diplomatice, diferite ligi internaționale), cu forțele nevăzute ale aurului, ce înmoaie orice rezistență; toate aceste elemente de cunoștință nu le avem, pentru că ordinul francmason „B'nei B'rith“ lucrează, după principiile fundamentale ale sectei masonice, în cel mai strict secret.

Numai dacă puterea executivă a vre-unui stat creștin, într'o bună zi, ar face o percheziție fulgerătoare în speluncile, în care Iudaismul disolvant și revoluționar se ascunde sub masca hipocrită a unei societăți filantropice; numai atunci am putea afla, la lumina documentelor: ce urzește, ce pregătește și ce înfăptuiește ordinul jidovesc pe socoteala și în paguba statelor creștine.

Până atunci, cititorii noștri trebuie să știe, că Jidanii au o francmasonerie a lor în care nu permit nici unui Arian să pătrundă; ei însă, invocând principiul umanității, care stă la baza Francmasoneriei de pretutindeni, indiferent de firmă și titluri, ei au pătruns în celelalte loji masonice, întitulate creștine spre a îmbrobodi mințile celor săraci cu duhul.

Ne mulțumim deocamdată a procura simple informații publicului nostru, luate dintr'un isvor curat jidovesc, de care perfidia iudaică nu s'ar putea atinge contestând și contrazicând după metode talmudice. Le-am cules din lucrarea enciclopedică întitulată „JÜDISCHES LEXICON“, apărută în trei volume, la Berlin, la „Jüdischer Verlag“, între anii 1927—29 până la litera M, la care lucrare au colabo-

rat și vor colabora până se va termina, „peste 250 savanți și scriitori Jidani“ B'NEI B'RITH (Bne Briss, sau Béné Bérith), — vezi vol. III, coloana 1189 și următoarele, întitulată „Jüdische Logen“ — înseamnă „fiii legământului“.

Prin titlu se evocă în sufletul Jidanului „legământul“ încheiat între Jehova și seminția ce purcede din Abraam și Moise, în virtutea căruia o parte contractantă făgăduiește supunere etern devotată, iar cealaltă promite că va da în puterea neamului lui Israel toate națiile de pe glob spre a le prăda și extermina, în calitatea lui de „neam ales“.

Din pretenția contractuală, menținută în sufletul Jidovimei prin toate scrierile și toți învățații Iudaismului, a rezultat dreptul, pentru Jidani incontestabil, la dominația universală.

Pornind dela atare concepție ordinul B'nei B'rith împarte globul pământesc, — care virtual aparține Jidanilor, — în 15 „districte“.

Oprește-te un moment, domnule cititor, și prinde nuanța expresiei „district“!

Ordinul a luat naștere la New-York în 13 Octombrie anul 1843; are 80.000 (optzeci de mii) membri constituiți în 600 de loji, împrăștiate în cele 15 „districte“.

„In statele, unde din considerațiuni religioase cuvântul „lojă“ trebuie evitat, este înlocuit prin expresia UNIUNE UMANITARĂ („Humanitätsverein“)“.

„Din foștii președinți ai lojelor se constituie autoritatea districtului a-cedea MAREA LOJĂ“. — „Cinci loje cu cel puțin 1000 membri împreună au dreptul să întemeieze o MARE LOJĂ“. Trecând prin mai multe trepte firele organizației și ale conducerii se adună toate la *Comitetul executiv* compus din reprezentanții „districtelor“.

Districtele masoneriei exclusiv jidovești, B'nei B'rith, sunt următoarele: America e împărțită în 7

districte al optulea district e Germania; al nouălea este ROMÂNIA; al zecelea e Cehoslovacia; al unsprezecelea este Orientul; al XII-a e Austria, al XIII-a Polonia; al XIV-lea Palestina; al XV-a Anglia. Observăm că nu intră în nici unul din districtele de mai sus Elveția, Danemarca și Holanda, cari totuși au loji la Basel, Zürich, Kopenhaga și Haga.

Dintre țările cu importanță în politica Europei, în cari Jidanii sunt interesați în ce privește viitorul rasei lor, lipsesc două: Italia și Franța.

Omișiunea este explicabilă: din Italia Mussolini a isgonit pe Francmasoni; în Franța secta scelerată domnește indiscutabil. Cîna se îndoiește de exactitatea acestei afirmațiuni, să citească lucrarea lui Leon de Poncins¹⁾, apărută în ediție nouă „texte nouveau“ la sfârșitul anului 1929, a cărei traducere se pregătește în limba germană și engleză, pe când marea presă europeană, stăpânită de finanța jidovească, nu a menționat-o cu nici un cuvânt.

Te rog observă, domnule cititor, că rangul României în seria țărilor vizate de Francmasoneria exclusiv jidovească, B'nei B'rith, este al treilea pe tot globul; și al doilea în Europa: Germania I și noi al II!

Traduc din cuvânt în cuvânt ce se scrie despre România, în vol. III coloana 1197:

„DISTRICTUL IX: ROMÂNIA. În anul 1872 a înființat Ventamin F. Peixotto²⁾, împreună cu Dr. A-

¹⁾ Intitulată: *Les Forces secrètes de la Révolution: la Francmaçonnerie et le Judaisme.*

²⁾ Acest Jidan american a funcționat în București drept consul al Statelor-Unite. Înțelegi, domnule cititor, cu ce se ocupa consulul american pe teritoriul României la 1872? și mai înțelegi, domnule cititor, cam în ce direcție se mai ocupă și astăzi consân-

Adolf Stern³⁾ frăția „SION“, din care în anul 1888 a ieșit întemeierea ordinului B'nei B'rith. Districtul înnumărat 1750 membri împărțiti în 15 loje. Marea lojă a districtului IX a dat viață „UNIUNII EVREILOR ROMÂNI“ („Verband rumänischer Juden“), care a executat lucrările pregătitoare pentru emanciparea Jidanilor români și astăzi este reprezentantul de căpetenie al intereselor politice ale Jidanilor români. Din 15 loje B'nei B'rith, 11 sunt în fostul vechiul Regat și 4 în provinciile alipite. Dintre acestea din urmă „loja Orientului“ (Orientloje) din Cernăuți aparținea înainte de războiul Marei loje a Austriei. Celelalte 3 loje din Transilvania sunt creațiuni ale districtului IX. Mare President (Grosspräsident) al districtului este, dela terminarea războiului mondial, marele rabin Dr. NIE-MIROWER, București.

Atât despre România întregită. Mai reproduc o prețioasă mărturisire, dela sfârșitul articolului intitulat „Jüdische Lojen“, și anume: „Der Orden B'nei Brith hat durch zahlreiche Lögen in vielen Ländern einen Boden geschaffen, auf dem alle religiösen und politischen Richtungen des Judentums Zusammenwirken können“ (Ordinul B'nei Brith, prin numeroasele sale loji în multe țări a creat un teren, pe care pot conlucra toate directivele religioase și politice ale Iudaismului). Așadar, cei 250 savanți și scriitori Jidani dela *Jüdisches Lexikon* mărturisesc, că ordinul B'nei B'rith este și acum instrumentul de promovare a intereselor jidovești,

genii lui Peixotto, când sunt întrebuințați în funcția de consuli, fiecă reprezentă România, fie că sunt acreditați în România?

³⁾ Cât despre Jidanul A. Stern și activitatea desfășurată în contra României în timpul războiului, și imediat după încheierea păcii, cititorul este îndemnat să citească lucrarea D-nei Elena Th. Protopopescu, apărută în 1926 la București, intitulată:

„Origina și Aspectele problemei jidovești din România în fața națiunii române, a Europei și Americii, însoțite de documente“.

„Defărmătorii României și propaganda lor anarhică în țară și străinătate: Adolf Stern, S. Labin, O. Staedeker, Braunstein, etc.“.

La afirmațiile precise de defăimare a României, Jidanii mai sus pomeniți, în frunte cu Adolf Stern, n'au articulat nici un răspuns.

cu caracter politic, în multe țări, cum a fost și în România în chestiunea încetățenirii în bloc a Jidanilor.

Prin urmare, deși Jidanii au fost introduși prin încetățenire în familia națiunilor, cari îi găzduesc, ei au totuși interese politice deosebite, specifice, pe cari le urmăresc nu în onestă luptă fățișă, ci perfid și subversiv din întuneric: din ascunzăturile impenetrabile ale Francmasoneriei lor din al cărei sân exclud orice creștin.

Vă întreb, domnilor făuritori ai Constituției din 1923 a României

întregite: așa v'ați inchipuit soluția chestiunii jidovești prin introducerea Jidanilor în familia românească? Dacă nu, atunci ce-i de făcut?

Ori cât veți ocoli întrebarea cu diplomația lasității, nu o veți putea scoate dela ordinea zilei. Rămâne adânc înfiptă în conștiința neamului. Rezolvirea ei este o chestiune de timp. Timpul este aliatul invincibil al L. A. N. C.

Până atunci, domnilor cuziști, să ne facem datoria, muncind din răspuțeri!

I. C. CĂTUNEANU.

Directoratele ministeriale

Inițierea directoratelor ministeriale sau regionale este o măsură de cea mai mare importanță, care, dacă va fi durabilă, va avea urmări hotărâtoare pentru viitorul Statului nostru. Nu vom condamna din capul locului această măsură, ci vom încerca să o explicăm mai întâi prin cauzele cari au produs-o, vom arăta apoi efectele ce trebuie să rezulte din ea pentru structura internă a Statului, în urmă, vom putea arăta dacă aceste efecte sunt în conformitate cu scopul pe care cetățeanul român trebuie să-l urmărească în acțiunea sa politică, fie că acest cetățean este rege sau proletar.

În politica „practică“ nu se analizează și nu se explică fenomenele, ci se aprobă sau se condamnă. Așa și în cazul de față. Partidul liberal, precum și cel averescan condamnă reforma administrativă arătând primejdiile ce trebuie să rezulte din diviziunea Țării în regiuni; pe de altă parte minoritarii aprobă reforma național-țărănișă. Explicarea fenomenului nu o încearcă nimeni, și nici nu simte nimeni nevoia de explicare. Căci în politica practică e vorba numai de foloasele individuale sau ale grupurilor: utilitatea personală, familiară, de clasă, de partid etc. este singurul criteriu pentru aprobarea sau desaprobară a unei măsuri. Din acest punct de vedere național-țărăniștii au tot dreptul să fie mulțumiți cu reforma administrativă, tot astfel minoritarii (jidovii, ucrainenii, rușii, maghiarii), iar liberalii, averescanii, iorghiștii, lupiștii protestează și eu tot dreptul împotriva reformei administrative și mai ales împotriva înființării

directoratelor, întrucât această măsură le-a distrus toate speranțele de dominațiune neîngrădită asupra întregii țări. Cei mai mulțumiți însă trebuie să fie socialiștii și comuniștii, adică reprezentanții curentelor de anarhizare și bolșevizare a Statului nostru, pentru că ei își pot realiza mai lesne scopul lor: *desființarea Statului Român*. Doar un analfabet politic ar putea crede că puterea rezistență a elementului românesc a crescut prin înființarea directoratelor regionale la Cernăuți, Chișinău, Timișoara și Cluj! mai ales când directorii regionali sunt exponenți ai unui partid politic care, la rândul său, depinde de voturile și puterea economică a diferitelor grupări cetățenești!

Dar aceste efecte n'au fost hotărâtoare pentru actualii guvernanti și făuritori ai reformei administrative. Tinta lor a fost: *distrugerea partidului liberal*, cu orice mijloace. Și aci găsim explicarea fenomenului. Dl. Maniu și prietenii săi s'au dovedit a fi politicieni abili, cari au profitat de toate slăbiciunile și de toate nenorocirile partidului liberal pentru a-l doborî și destrăma. Reforma administrativă a desăvârșit această operă. Marea greșală însă ce au săvârșit-o. Ardelenii aliați cu Dl. Mihalache este că mijloacele alese au distrus împreună cu partidul liberal și puterea de rezistență a Românilor, au zdruncinat temeliele Statului național Român. Prin aceasta d-nii Maniu și Mihalache au dovedit că sunt *buni politicieni, dar slabi oameni politici*. Dar să nu anticipăm, ci să urmărim evenimentele în înțelegerea lor logică.

În momentul Unirii tuturor Românilor, liberalii erau stăpânii ab-

soluți ai situației. Singura primejdie serioasă pentru ei a fost popularitatea generalului Averescu. Scăpând de această amenințare, Ion Brătianu devenise dictator în toată puterea cuvântului. Din nefericire el era prea sigur de puterea sa și această siguranță l-a făcut să tolereze abuzuri ale partizanilor săi, abuzuri, cari, în urmă, au pricinuit prăbușirea partidului. Brătianu dispunea de un aparat birocratic bine încheșat și bine ierarhizat. Dar disciplina era menținută printr'un mijloc primejdios pentru durabilitatea guvernării, anume prin corupție. De teamă ca birocrația să nu-și dobândească o independență față de „partid“, funcționarii au fost retribuiți cu lefuri de mizerie, dar li s'a îngăduit, în măsura devotamentului lor către șef și partid, să „fure“, adică să se îmbogățească prin toate mijloacele permise de morala politicianistă. Reforma agrară, exploatarea pădurilor, întreprinderile bancare și industriale au fost privilegii pentru a asigura devotamentul partizanilor, al birocrației liberale. Această birocrație îi înlesnea șefului liberal și „guvernarea efectivă“ din opoziție, dacă din oboseală, capriciu sau tactică politică șeful liberal îngăduia venirea la putere a altui partid.

A doua greșală a partidului liberal a fost disprețuirea puterii partidului național din Ardeal. Aci ratiunea politică ar fi cerut o măsură radicală: sau distrugerea prin forță, sau coruperea cu orice jertfă.

Pentru a aplica una din aceste măsuri, condițiunea ar fi fost: mutarea Capitalei în Ardeal, deci confirmarea cuceririi Ardealului prin ocuparea de fapt a acestei provincii și din punct de vedere administrativ. Noua Capitală ar fi atras o mare parte a intelectualilor, ar fi absorbit forțele active ardelenesti și ar fi asigurat o centralizare administrativă și, prin ea, o unificare culturală, economică etc. Lipsa de prevedere, ușurătatea cu care a fost tratată problema ardelenescă, dificultățile în domeniul economic și financiar, problema dinastică, au făcut ca partidul național din Ardeal să treacă la ofensivă, să încerce a răsturna partidul liberal și să-i ia locul în politica țării. În mod logic acest partid s'a adresat dușmanilor politici ai liberalilor. La început s'a încercat o alianță cu elemente moderate: takșiți, iorghiști, disidența averescană.

Cum însă în aceste tratative „re-

gătenii“ nu erau dispuși să cedeze conducerea, partidul național își căută aliați mai „radicali“, cari nu aveau, cel puțin deocamdată, pretenții de conducere. În acest fel s'a înfăptuit această stranie legătură între „burghezii“ ardeleni și „socialiștii“ de toate nuanțele, începând cu socialismul agrar al d-lui Mihalache și sfârșind cu socialismul integral al d-lor Pistiner și Krakalia. Ba mai mult: partidul „național“ al d-lui Maniu s'a aliat cu iridentistii ucraineni și cu sionistii-comuniști.

Dl. Maniu a înfăptuit deci, după un plan sistematic, izolarea vechiului Regat, printr'un bloc ardelean-bucovinean-basarabeian, iar dl. Mihalache i-a adus țărănimea regăteană agitată împotriva birocrației și jandarmeriei liberale.

După ajungerea la putere dl. Maniu, ajutat de prietenii săi, a procedat în mod sistematic la distrugerea „liberalilor“. El nu s'a mulțumit cu înlocuirea „funcționarilor politici“, ci a năzuit să înlocuiască toată „birocrația liberală“, sau să o facă neputincioasă. Pensionările în masă, sporirea impozitelor etc. au fost măsuri menite să nimicească toată puterea liberală. În schimb aliaților săi li s'au făcut toate concesiunile posibile și imposibile, și ca ultimă măsură, care să zădărnicească „pe vecie“ revenirea liberalilor, s'a hotărât „descentralizarea administrativă“, diviziunea Țării în directorate regionale.

Această reformă este consecința logică a desfășurării evenimentelor. Așa precum centralizarea corespundea puterii de expansiune a partidului liberal și concepției de guvernământ a șefului acestui partid, concepția izvorită din conștiința puterii sale, tot așa descentralizarea corespunde structurii partidului național-țărănist și concepției de guvernământ a șefului acestui partid. Partidul național ardelen nu dispunea și nu dispune de o birocrație bine ierarhizată și numeroasă.

Ardelenii abia pot umplea golurile lăsate în Ardeal de „regătenii“ izgoniți. Prin urmare, ei trebuie să lase vechiul Regat în seama d-lor Mihalache și Madgearu, Bucovina în seama d-lor Sauciu și Pistiner, Basarabia în seama d-lui Stere. Și pentru ca vechiul Regat să nu se „refacă“ și să „amenințe“ iarăși Ardealul cu a nouă „invazie“, chiar acest vechiu Regat, unit la 1859, a fost divizat în directorate și încă în trei, *ceea ce n'au făcut nici Turcii !!*

Dacă dl. Maniu ar fi om politic, sau dacă în partidul său ar fi oameni politici cari să-l sfătuiască, această monstruoziitate nu s'ar fi întâmplat. Căci dl. Maniu pentru a-și institui dominațiunea în Țara noastră, trebuia să aibă întâiu grija ca Țara să rămână întreagă. Prin urmare în năzuința de a-și asigura dominațiunea împotriva liberalilor, el nu putea merge până la acest extrem, ci trebuia să găsească o formulă intermediară. Descentralizarea administrativă, și — în special — înființarea directoratelor nu trebuia să refacă granițele trase de dușmanii externi. Prin urmare noi am admite: un directorat la Iași cuprinzând *toată* Moldova lui Ștefan cel Mare, un directorat la București, cuprinzând Muntenia și Dobrogea, un directorat la Turnu Severin, cuprinzând Oltenia și Banatul, un directorat la Cluj, și un directorat la Brașov, și, *în sfârșit mutarea Capitalei la Brașov.*

Această descentralizare n'ar primejdi unitatea Statului, căci provinciile noi, Basarabia și Bucovina, atât de înstrăinate și anarhizate, ar fi legate din Moldova din trupul căreia fac parte, iar Banatul s'ar înfrăți cu cea mai românească provincie, care i-ar da puteri noi împotriva străinismului din apus. Iar mutarea Capitalei la Brașov le-ar asigura Ardelenilor această dominațiune mult râvnită mai bine, decât o poate face orice luptă sterilă de distrugere a fantomei liberale.

Descentralizarea dlui Maniu va aduce dimpotrivă o desagregare completă a Statului. Mai întâiu Statul nostru, după reforma dlui Maniu, rămâne fără Capitală. Orașul București e pus în rând cu Cernăuții, Chișinău, Timisoara și Cluj. Dată fiind puterea de atracție străină asupra orașelor periferice înstrăinate, cum va putea paraliza orașul București influențele străine politice, culturale, economice? Este o imposibilitate confirmată de desfășurarea evenimentelor dela Unire încoace. Cum se pot deslipi județe, cum sunt Drohoiul și Baia, dela Iași, pentru a le supune directoratului din Cernăuți? E o absurditate, când știm prea bine că toată administrația cernăuțeană stă sub presiunea alianței evreo-ucrainiene, iredentiste și comuniste și când știm că prin nenorocita politică economică intelectualii și țărânii români sunt robii burgheziei jidovești. Acești burghezi jidovi sunt stăpânii reali ai Bucovinei, cum au consta-

tat-o și șefii sioniști străini veniți la Cernăuți! Și dl Maniu instituie un directorat la Cernăuți!! Au fost o nenorocire pentru Bucovina și Basarabia ministerele liberale și averescane, dar directoratele d-lui Maniu vor aduce prăpădul Românilor! În mod cert și inevitabil.

Problema este, dacă această des-agregare a Statului nostru poate fi oprită și dacă există forțe cari să reacționeze și să restabilească echilibrul. Reacțiunea împotriva acestor măsuri nechibzuite și dictate numai de interese de partid poate veni din mai multe părți. Ar fi de dorit ca toate forțele să se unească pentru a opune o rezistență eficace. Factorul cel mai important este *armata*. Va reacționa conducerea armatei împotriva acestor reforme? Iată o întrebare la care eu nu pot da niciun răspuns. În ce privește partidul liberal, calea pe care încearcă să oprească dezastrul mi se pare greșită, întrucât această problemă nu se mai poate soluționa prin lupte de partide și prin votul universal. Aci partidul liberal a pierdut partida în mod definitiv. Nici planurile d-lor Iorga, Filipescu, etc. nu sunt realizabile, precum nici lupta d-lui Averescu n'are șanse de izbândă.

Rezolvarea problemei depinde de cel sau de cei ce dispun de puterea morală și materială de a institui un guvern independent de agitațiile străzii și de cluburile politice. Independent pe cât se poate în condițiunile concrete actuale.

Avem nevoie de un guvern care să se ocupe numai de rezolvarea rațională a problemelor de politică internă și externă, iar nu de îmbogățirea partizanilor și de strivirea adversarilor politici. Ne-am săturat de reforme, de voturi universale feminine și masculine, de tratative cu minoritățile, de procese comuniste și de toate fericirile d-lui Madgearu.

Vrem un guvern puternic, înțelept; prevăzător; îl putem avea și rău va fi dacă nu-l vom avea. Rău pentru noi și pentru Țară. Nu sunt nici optimist, nici pesimist, nici utopist. Dar văd realitatea și logica realității! Și în evenimentele politice și sociale domnește legea causalității. Ceeace nu înseamnă fatalism: căci în nexul causal intră și voința individuală, acțiunea, care pune în joc mijloace raționale pentru înlăptuirea unui scop determinat. În viața unui Stat problema este să se găsească în clipa hotărâtoare omul care dispune de mijloacele necesare pentru înlăptuirea scopu-

lui, deci omul care are prestigiu, putere, intuiție lămurită a problemelor, colaboratori devotați, principii de guvernământ bine fixate și, înainte de toate, energie pentru a învinge toate piedicile.

Un fel de principe al lui Machiavel, sau am putea lua și exemple din istoria contemporană.

Ne-am putea imagina că acești oameni politici, ipotetici, ar înființa directorate ministeriale în Țara noastră? Nu cred, întrucât istoria nu ne dă nici un exemplu de „guvernare“, care să aibă ca scop distrugerea unității țării guvernate. Dar s'a întâmplat ca guverne slabe să piardă provincii, ba chiar Țara

întreagă. Și guvernul național-tărănesc e slab. Într'o luptă de zece ani, cele două partide: liberal și național ardelean s'au sfâșiat, sau slăbit, s'au istovit. Înființarea directoratelor este ultima lovitură pe care o poate aplica învinsului. Dar ea este și ultima lovitură pe care o poate aplica înainte de a cădea și el la pământ.

Să dăm cadavrele la o parte și să instituim un guvern nou, *românesc*, nici liberal, nici național-tărănesc, nici al altui partid, *ci al Țării*.

TRAIAN BRĂILEANU
profesor la Universitatea
din Cernăuți.

„O Enigmă socială: Evreii români și țărănismul“

Dl Ștefan Zeletin, profesor la Universitatea din Iași, cunoscut publicist în materie de sociologie, deprins a privi lucrurile și oamenii cu obiectivitatea câștigată în studii temeinic făcute, publică în revista *Utopia* din Dec. 1929, ce apare la Cluj, un articol intitulat: «*O enigmă socială: Evreii români și țărănismul*», din care reproducem următoarele fragmente; și cu acest prilej întrebăm pe «prințul sociologilor români» pe Dl Gusti, dacă Dsa împărtășește explicația Dlui Zeletin sau are altă părere, pe care publicul nostru așteaptă să o afle. Nu poți tăcea, Dle Gusti, pentru că Dl S. Zeletin nu este un «simplu student», căruia îți poți permite să-i interzici a spune adevărului obiective despre Jidani. Iată domnule prinț al sociologilor români ce scrie colegul Dtale în Universitate, sociologul S. Zeletin:

„La noi, ca peste tot, pionierii capitalismului modern au fost evreii: până pe la 1880 ei erau stăpâni nediscuțați ai economiei noastre bănești. Dela această dată însă gruparea național liberală, făcându-se ecoul distinctului de afirmare națională, a început să înjghebeze un capital românesc; și lucrând cu o tenacitate puțin obișnuită la români, în curs de vre-o cinci decenii au isbutit să arunce burghezia evreiască pe al doilea plan. Din pionieri, evreii au ajuns în economia capitalistă română învinși: e soarta ce-i așteaptă peste tot în procesul de modernizare a economiei bănești. Pentru burghezia evreiască, burghezia național-liberală este azi un concurent victorios, deci — o dios.

Apăsarea capitalismului național-liberal a devenit, mai ales după război, cu deosebire înăbușitoare pentru burghezia evreiască. La un moment, purtătorul de cuvânt și înaintemergătorul acestei burghezii, institutul financiar Blank, pierduse orice răbdare: el cumpărase presa din Sărindar, năpus-

tind'o împotriva grupării național-liberale cu o indescriptibilă furie. Dar la protestul energic al bătrânului Blank, care cu bunul său simț cerea ca „scandalul“ să înceteze, a trebuit să se dea acestei presei o alură de independență; păstrându-i totuși înfeodarea la patronul capitalist.

În asemenea împrejurări apără, gălăgioasă cum o știm, mișcarea țărănistă, având în fruntea programului ei de realizări practice distrugerea „oligarhiei“, adică desființarea capitalismului național-liberal. Insufletirea, cu care lumea noastră evreiască a primit această mișcare, e lesne de înțeles: concursul ei avea în sfârșit un dușman hotărât în lăuntrul propriei noastre vieți politice. E drept că această mișcare venea cu un caracter rural, profund antipatic spiritului tradițional evreesc. Dar acest caracter cădea în întunec față de tendința negativă: nimicirea „oligarhiei“ capitaliste național-liberale, pe ruinele căreia urmau să se întroneze noii veniți.

Nu e deci decât firesc, că evreii

împreună cu presa lor se puseră fățiș în slujba mișcării țărăniște. Legăturile corifeilor țărăniști cu finanța evreească sunt cunoscute. Seful acestei finanțe vorbea odată de un țărănist cu înaltă situație în întreprinderile sale, cu vorbele: „ministrul meu”; tot el e acel ce a propus d-lui N. Iorga să ia conducerea grupării țărăniște. Se știe ce senzație a produs pe vremuri destrăinuirea acestui fapt, provocând ieșirea sgomotoasă a d-lui S. Mehedinti din mișcare. Avem deci de a face, în toată puterea cuvântului, nu cu o mișcare țărănișă, ci evreo-țărănișă: cu o ofensivă a burgheziei evreești împotriva burgheziei naționale, în care țărăniștii români au devenit simple unelte.

Un rol deosebit în această mișcare l-a jucat presa evreească. Nici odată o mișcare politică de la noi nu a avut parte de asemenea reclamă de bălcu, cum au făcut evreii în presa lor grupării țărăniște. Pe la 1923, cu prilejul votării Constituției actuale, unul din conducătorii acestei prese a ținut la clubul țărăniștii (se înțelege!) o conferință asupra „rolului presei”. E aproape picanț de a aminti azi părerile exprimate atunci de acest ziarist. El susținea că în țară la noi, unde obijduiții nu se mai pot baza nici pe justiție, nici pe poliție, rămâne un singur strejor și apărător al nedreptăților: presa. Ea e aceea, care dă în vileag toate nelegiuirile, silind pe guvernanți să facă dreptate.

Cum și-a îndeplinit oare presa evreească această înaltă misiune, de strejor al moralei și ordinii publice, de când gruparea țărăniștii are răspunderea guvernării? O știm: nu este turpitudine pe care ea să n'o fi acoperit, sau dacă n'a putut s'o acopere, să nu fi găsit un cuvânt de justificare. Până și bătăile electorale au găsit în coloanele presei evreești accent de simpatie: ele au fost înfățișate ca manifestări legitime ale indignării colective! Doamne, ce ar fi scris această presă, dacă asemenea explozii de indignare colectivă s'ar fi îndreptat împotriva coreligionarilor ei!

Apoi: „Și acum, câteva cuvinte despre frazeologia evreilor cu privire la așa zisa „democrație” țărăniștii. În adevăr, ei pretind că sprijină această mișcare, din temeiul că e populară și democratică, întrucât ei înșiși sunt — zic ei — democrați și amici ai poporului.

Democrația este la corifeii țărăniști o simplă poză, o moștenire de la cultura socialistă, prin care au

trecut la origină aproape toți. La evrei însă ea are rădăcini mai adânci: aici ea isvorește din însăși instinctul de conservare al rasei! Trăind în mijlocul altor popoare, cu tradiții ostile streinilor, evreii au trebuit să lupte spre a-și face loc. Și arma lor de luptă a fost totdeauna democrația, adică: egalizarea, nivelarea, deci desființarea ierarhiei sociale bazată pe tradiții naționale. În locul acestei ierarhii, ei impun peste tot regimul democratic de egalitate a tuturor, acel regim care preface întreaga populație — atât băstinașă, cât și streină — în una și aceeași masă omogenă. Astfel evreii, deși de altă proveniență, devin egali autohtonilor și trăsesc alături de aceștia fără nici o deosebire. De unde se vede, că pentru ei democrația e o chestiune de viață.

Dar dacă evreii sunt democrați față de popoarele, în sânul cărora trăiesc, nu tot așa sunt față de ei însăși. Ei sfarmă tradițiile altora, își păstrează însă neatins tradițiile lor proprii. Aceasta s'a văzut și la noi, într'un mod cu deosebire comic, bu prilejul discuției legii cultelor. Autorul acestei legi a avut

fantezia, de a lua chiar de tot în serios principiile egalitare-democrate, introducându-le și în exercitarea deosebitelor culte aflătoare pe teritoriul nostru. Evreii, amenințați de invazia democrației în casa proprie, și prevăzând că ea va avea și aici urmările obișnuite: dizolvarea comunităților tradiționale, s'au ridicat energic împotriva legii. Dar această inconsecvență a enervat peste măsură pe fostul ministru al cultelor. Se știe cum acesta, bătând furios cu pumnul în banca ministerială, a strigat evreilor în plin parlament: nu ne trebuie „jidani” în partid, să iasă afară! Încă o dovadă, cât de amară trebuie să fie pentru evrei tovarășia țărăniștilor cu ardelenii.

Democrația este, la evrei ca și la țărăniști, o simplă platformă de luptă, fără nici un fond de sinceritate. Dela această luptă câștigul țărăniștilor e problematic, al evreilor este sigur. De aici și înflăcărea lor pentru „democrația” țărăniștii.

ST. ZELETIN
(profesor la Universitatea din Iași).

Dreptul Patriei Române

În 1918, marile puteri Europene s'au întrunit la Versailles și Trianon, la congresul universal de pace, pentru a lua în discuțiune condițiunile de pace formulăte de dl Wilson, Președintele Statelor Unite ale Americii.

În urma condițiunilor D-lui Wilson, iau naștere noi state, care își recapătă independența după mai multe veacuri de asuprire sub stăpâniri streine.

Din punct de vedere istoric și al principiului fundamental de dreptate, României i se dă Ardealul, care împreună cu Patria mamă, formează un stat național și indivizibil (art. 1 din noua Constituțiune a României).

Actul de alipire, »după calvarul de mai multe ori secular, făcându-se dreptate națiunii române«, a fost ratificat de marile puteri prin tratatul de pace dela Trianon.

În contra acestui tratat, Ungaria a început o vie propagandă prin: presă, conferințe și întruniri pu-

blice, prin presa străină, etc. cerând revizuirea și zicând că »**Unctirea Ungariei a fost așa de grozavă, încât nu există nfel un maghiar, începând cu Cardinalul din Esztergom și terminând cu cel din urmă plugar, care să se împace cu situația creată.**

În felul acesta, Ungaria, rând pe rând, prin mijloacele ei de propagandă atrage de partea sa simpatia străinătății.

În anul 1923, atrage de partea ei **Italia**, — soră latină a României — care începe cu furie o propagandă prin ziarele ei: **Secolo, Regno, Il Popolo d'Italia** și revista: **La Vitta Italiana**, ocupându-se de »**opresiunea României împotriva minorităților maghiare**«, făcând un apel »**de intervenția Italiei pentru sprijinirea drepturilor Ungariei**«.

Tot în același an — 1923 —, atrage și **Anglia**, cu care oca-

ziune ia naștere Societatea Studenților Maghiari: »**Liga pentru drepturile de auto-determinare a Ungurilor**« și »**Muzeul Pedagogic Unguresc**«.

Mai târziu, au atras de partea lor mai toate țările ca: **America, Franța, Polonia, etc.**

În ultimul timp — 1929 —, Ungaria, a început din nou atacuri la adresa României, pe chestiunea minorităților.

România prin peana D-lui **Stelian Popescu**, directorul ziarului »**Universul**«, răspunde provocărilor maghiare, amintind oamenilor de stat ai Unguriei, că »**cine va ridica sabia, de sabie va muri**«.

Pentru a risipi din ochii străinătății, valorile de calomnie și neseriozitatea propagandei ungare dl **Gh. Mironescu**, ministrul nostru

la Societatea Națiunilor, a declarat în fața națiunilor, la Tribunalul păcii dela Geneva, în chestiunea tratatelor de pace că »**pentru întâia dată — România — și-a putut strânge într'un mănunchiu ramurile ei, multă vreme asuprite**«. »**Această operă de dreptate și tratatele care au stabilit-o vor fi energie apărate de poporul român**«.

Da, Ungaria denaturează adevărul în fața lumii Europene, considerându-ne cel mai barbar popor din veacul al XX-lea.

Din propaganda lor reese, că vor revizuirea tratatului dela Trianon și să ne ia înapoi Ardealul.

Ori asta nu se poate!

I. CENUȘESCU.

— Constanța —

„Paradisul românesc“

— O carte bună —

O carte bună e plămădită și frământată într'un suflet, iar când aluatul acesta purtat și dospit în căldura sufletului, a ajuns de-nu mai cuprind pereții locașului ce l-au adăpostit, țîșnește ca apa limpede a isvorului din coasta de stâncă a muntelui, ca un vulcan răbufnind și svâcnind din adâncurile neîncăpătoare.

Emanățiunile sau elaborațiunile sufletelor curate se adresează însă tot sufletelor de aceeași calitate, căci acele le înțeleg. Căldura și dragostea autorului cristalizată în pagini și capitole se topește și se adaugă aceleia a cetitorului. Valorile de bunătate și dragoste se revarsă în acțiunile insului, se frământă în lutul social din care își modelează fiecare cărămida ce o va pune în clădirea măreață a viitorului neamului și omenirii.

O astfel de carte este cartea d-lui general **Al. Lupășcu-Stejar**, cavalier al ordinului Mihai Viteazul, intitulată »**Paradisul românesc**«. O citești și o simți ca pe o doină străbună într'un amurg de seară, ca murmurul de argint al unui părau de munte, ascultat și privit din umbra brazilor. Dragostea de neam, de locurile ce aduc aminte de faptele glorioase ale istoriei noastre, de instituțiile noastre culturale, de

vorba românească, neaoșă, de popor, de portul lui, de codrii și isvoară, de munți și de câmpii, de nor și de furtună, ca și de soare și senin, de tot ce încălzește și încăntă sufletul se împletește într'o limbă românească curată și atrăgătoare întocmai ca și frumusețile descrise.

Se va spune, poate, ochiu de poet. Da, dar un ochiu ager de militar, pe care poezia nu-l îmbată și nu-l împiedică de a observa just. Ceea ce observă, spune fără înconjur și fără teamă, căci un oștaş care a trecut prin suierul sinistru al gloanțelor și printre corpurile sfărtecate ale soldaților, când prin restriștea și neajunsurile materiale oamenii se nutreau cu idealuri, nu cunoaște frica. Nici de politicieni, nici de prejudecăți, nici de cei omnipotenți, cărora cu adevărul le încurci ițele și cari te terorizează și nesocotesc nici de cei mici cărora dacă le ești obstacol prin cuvântul spus mărăie ca niște câini întărâtați.

Din cele scrise acolo vreau să relev o problemă foarte îngrijitoare și tristă, care amenință din zi în zi tot mai tare, căreia inconștiența, venalitatea și corupția i-au deschis porțile și i se dau în laturi cu lașitate lăsând să se întindă răul ca o ceată de lăcuste hămesite, ducând

cu ele zăbranicul tristeții și al mișeriei. E vorba de problema jidovească, acolo unde e mai ardentă și mai gravă, acolo unde e poarta de intrare și primul popas a lepădăturilor flămânde și goale ale Rusiei și Poloniei, în Maramureș, — leagănul străvechiu al românilor și în Moldova de Nord, unde maramureșanul Dragoș a pus baze unei înjghehări politice, care mai târziu avea să fixeze o dungă în istoria omenirii. Pare că a fost o fatalitate ca prin drumul descălicătorului să-și lege cele două ținuturi trista soarte a hrănirii jidanilor din sudoarea lor.

Vorbind de aceste ținuturi, la care se mai adaugă Bucovina, nordul Basarabiei și Transilvaniei toată durerea unui suflet românesc se revarsă în rânduri pline de un crunt adevăr la care politicienii sunt orbi. Vede că sunt populate „de o numeroasă populațiune evreiască ante și postbelică, evrei polonezi, galișieni și ucrainieni, habotnici perciuțați, cu mustățile și bărbile lungi, nespălate, nepieptănate și încălcite, cu tichii negre sub pălării, cu giubele lungi, soioase și murdare, trăind numai din „gheșefturi“, din exploatarea ruinătoare și dezastruoasă a pădurilor, din exploatarea neomănoasă a poporului român de baștină, și a întregii economii naționale, mulți dintre ei îndeletnicindu-se cu contrabande în stil mare și mai ales cu vânzarea alcoolurilor falsificate, cu care otrăvesc poporul prea îngăduitor, îl sărăcesc și-l abrutizează, împingându-l la degenerare, la moarte, la peire!“¹⁾).

Sunt sate întregi în care sunt numai Jidani deși sunt sate vechi cari au fost locuite numai de Români și cari prin munca lor au ajuns la dezvoltare înfloritoare, dar Jidanii din perversitate sufletească și lăcomie nestăvilită au întrebuițat tot felul de mijloace descoperite de imbecila lor minte ca să le acapareze tot avutul și să-i îndobitocească prin alcool. În toate, toate satele din aceste regiuni, cei mai înstăriți sunt Jidanii, ei au casele cele mai frumoase mai mari și mai în centru, pământul cel mai mult și mai productiv, căci „nu numai banul cu sudoare agonisit, dar și pădurile cu pășunile, pământurile de cultură, toată economia național-țărănească și toate mijloacele lor de existență! Am văzut aici în Maramureș Evrei de soiul celor arătați, *tâind păduri*,

¹⁾ Vezi op. cit., pag. 262.

muncind pământul și mănând boii la car, iar copii de ovrei și ei perciunați și îmbrăcați în giubele, păscând vitele pe câmp!...²⁾

Se știe că în Maramureș jidanii sunt nu numai proprietari de imobile, ci și proprietari de vite. Au turme întregi de oi pe coastele munților, iar în vre-o vale sau pe un picior de ploai mai adăpostite este stâna jidovească cu „baciul“ jidan perciunat, hărbos, soios și murdar, făcând brânzeturi „coșer“ pentru Jidani sau chiar pentru creștini.

La toate întreprinderile de exploatare a pădurilor, nu numai conducătorii sunt Jidani, dar și în serviciile, cel mai ușoare: ca bi-rouri, recepționari, supravegheri etc. nu vei găsi un român. Pe el cel mult îl vei găsi la munca cea mai grea și periculoasă, robotind la transportul butucilor și scândurilor prin hățișurile pădurilor sau prin vadurile pietroase a văilor. Iată o dovadă: „trec pe lângă o exploatare forestieră, unde văd muncind exclusiv numai muncitori Evrei. Nici un român, absolut nici unul!... Nu văd nici un român, care să-și câștige prin munca cinstită existența, pe pământul din codrii strămoșești, devastați până la distrugere de Evrei!...“³⁾

Bietii băștinași! cete întregi pleacă în orice anotimp prin țară ca să-și găsească undeva un loc de muncă, fie în vre-o fabrică, fie la vre-o exploatare forestieră. Își lasă casa, nevestele și copiii luni întregi și muncesc din greu ca să câștige câțiva gologani și să le asigure o viață ca vai de ea. În timpul secerișului vezi chiar cete de femei, fete și copile, trecând în „Ardeal“, luând pe valea Someșului în jos sau în alte părți ca prin secerat să adune ceva bruma bani cu cari să mai înlăture mizeria și să-și mai aducă o rază de bucurie în sărăcia lor.

Au și școli „jâzii“, despre cari vrednicul ostaș scrie: „îmi spunea învățătorul — iată școala ovreiască Heider (din Vișăul de sus), unde copiii evrei învață disprețul și ura contra Românilor, sărăcirea și distrugerea lor fizică și morală! Iată judecătoria noastră, unde judecător al Românilor este Evreul maghiarizat Kázda!... Vișăul de sus era în trecut locuit numai de Români, iar acum este locuit numai de Evrei, cari au venit peste Români, i-au sărăcit și le-au cumpă-

Scrisoare deschisă

Dlui Petru Drăgănescu-Brateș Director al Revistei Generale de Comerț și Contabilitate

— Banca Națională București. —

Stimate Doamne Drăgănescu-Brateș

Dorința pe care o relevați în scris prin revista contabilă — în a vedea bresla aceasta, din ce în ce mai cultivată, e justificată și firească.

Fără însă a exagera — mărturisim loial, că împrejurările, sunt așa de grele, că foarte adeseori și de loc chiar, nu putem o seamă din noi, să ne procurăm o carte, necum a mai studia ceva. Cu ceace primești — ca equivalent al muncii de toată ziua, nu-ți poți îngădui o frumoasă năzuință. La stat sau la instituții particulare, evidența aceasta crudă, e notorie. Fie că ai familie, căsătorit și copii, fie că întreții o soră, frate sau bătrâni părinți, ai deci anume sacrificii și îndatoriri, cari te covârșesc.

Cu viața așa de scumpă, în proporția trecutului, cu lipsa de control asupra speculațiilor ce apasă înfiorator mulțimea băștinașă a acestei țări — cu dările biciuitoare ce diminuează slabele resurse, abia dacă Românul necăjit mai poate avea și de hrană, fără a înșira aici, toatele câte trebuiesc la un cămin onest și la o casă de treabă.

În toate ramurile, pretențiile s'au ridicat, în ceace privește cerințele:

taxe școlare, impuneri arbitrare etc., fără a se ține cont, dacă se pot împlini, din aceea ce dispune ceățeanul.

Și dacă așa se prezintă situația — la majoritate — când și cum, ar mai avea și înlesnirea unei distracții intelectuale, ușurând spiritul îngrijorat, la un concert, sau la o reprezentare teatrală cu subiect superior?!

Pământul nostru atât de bogat în isvoare și dăruit de natură cu neprețuite comori se află încăput în neagră sărăcie.

Poporul țaram, făuritorul de brazdă, cel înfrățit cu străbunul meșteșug, deși peste tot își încordează forțele — ca stăpân de drept și de fapt — a-l face să producă, lipsa totală însă de bani și de unelte îi nimicește avântul. Și aceea ce bruma a putut strânge după un an de sudori, e spulberat în mâinile samsarlăcului modern — acei speculatori fără scrupule ce stau la pândă ca paserile de pradă.

Centrele de comerț și industriile de pe întinsul țării, în structura lor componentă, nu se poate spune, că e națională. Românimea de-origină e azi tributară străinilor

rat proprietățile aproape pe nimic, silindu-i să se retragă tocmai colo, la poalele muntelui!...“⁴⁾

Durerea copleșește sufletul acestui Român și scoate acente de o dureroasă sinceritate cari cuprind toată mâhnire unui patriot conștient.

„Doamne ce amestec amar și ciudat de plăcere față de frumusețile pe care mi le oferă natura țării mele, pentru mărirea, prosperitatea și fericirea căreia am luptat și eu în două războaie și de durere, pentru ceea ce-mi arată acum cruda realitate!...“

Nenorocit suflet românesc, care atunci, când crezi că bucuria îți este mai mare, trebuie să începi a plânge cu usturătoare lacrimi de sânge!... În tot lungul drumului până sus la Prislop, unde m'am oprit, n'am întâlnit atât la ducere cât și la înapoiere decât Evrei perciunați cu giubele negre și bărbiile încalcite, călătorind unii peste alții

„clăie peste grămadă“ în trăsurile conduse de cătră birjari tot ovrei. Ei fac continuu naveta între Maramureș, Bucovina, Moldova și Ardeal, umblând veșnic după gheșefturi“ cât mai grase pe spinarea bietului popor român! Când va lua sfârșit oare această nenorocire, această calamitate națională?”

Intr'un drum ce l-am făcut eu prin Maramureș un Român necăjit îmi spunea: „Numai sufletul nu ni-l iau „jâzii“, că nu-l pot!... Nu i-ar răbdă pământul pe cei ce i-au răbdat să treacă și să se așeze la noi!“

Față de atâta jale te întrebi și tu oare cum îi mai răbdă Dumnezeu pe cei ce tolerează o astfel de situație în „secolul luminii, civilizației și dreptății“? Nu mai există nici un dram de conștiință românească în cei chemați a curma această situație. Dacă există să dea dovadă, să elibereze pe nobilii maramureșeni de robia jidovească!

M. A. IRLEA.
— Cluj.

²⁾ Vezi op. cit., pag. 305.

³⁾ Op. cit., pag. 312.

⁴⁾ Vezi op. cit., pag. 305.

aduși de nesățitul parvenirei și al acaparării.

Și atunci, cum vom mai avea loc, noi cei născuți, iar nu făcuți băștinași din tată în fiu, la masa de bunuri — ce întreține scânteia vieții — pe când sunt în mod copleșitor aflate pe mâini streine?...

Acestea să ni le spuneți cavale-rește.

Ocârmuitorii de ieri și de azi, n'au avut și n'au prevederea unei primejdii, care ne sapă temelii neamului și care se presimte ca o furtună.

În adevăr din cele ce vedem scrise de aiurea — în lupta ce o duceți pe drumul contabil sunt frumoase și adânc impresionante, însă în practica activității românești nu le aflăm decât în desiderate, în dorinți și nu împrăstiate ca o reală însuflețire și sprijin eficace în masse. În America marelui Ford și a multor miliardari (sufocați de aur) sunt cu adevărat uimitoare concepții puse în temeiul muncii și de care se folosesc mulțimele și câtă deferență în directivele principale față de ceea ce e în viața noastră de stat sau particulară.

Bunăoară eu și poate și alții fi pretins, ca corpul Economistilor și Expertilor, să fi ieșit hotărâtor în arena bătăliei politice și să și fi spus cuvântul, care să fi căzut greu în cumpănă și neclintit să fi stat de veghe.

Când ariviști și elementele politicianismului în pornirile lor lacomă, au dat năvală pe trupul țării, despoind-o și prin fără de legi, însușindu-și banul obștesc, corpul Cifrarilor și Economistilor Români, să fi sunat alarma și cu toate jertfele să fi pus stavilă netrebnice.

Indrăsneala această trebuie să fie și încă este momentul să se lanseze ca fulgerul, spintecând besna întunericului și al necinstei care s'a încuibat adânc. Corp select și de cumpănă mânuitor de reale și matematice analizări, e chemat să ia o soluțiune, ceea ce l-ar înălța în fața poporului.

Însă această deciziune, cere a nu fi înregimentată și cu nimic legătuiți de interese materiale și nici înrăuriți de infiltrația cosmopolitanismului și a laturei streine de sentimentele române și iubirei de neam ca și de religia noastră.

După cât vă mărturisim în expunerea de față, numai lipsa de timp, cași de mijloace, ne ține în lăntuiți, spuindu-vă fără înconjur, că am fi cei dintâi la parapet în vârtejul asaltului.

Avem dorința, cel puțin, ca glasul Domniilor voastre, să fie auzit, ca un ecou al vremii și peste toată țara și în diversele straturi ale poporului.

T. I.

— București —

sunt acum directori generali și directori, numai pentru singurul motiv, că sunt colaboratorii politici ai dlor Miniștri Mihalache, Răducanu și Madgearu, cu care au adus mișcarea cooperativă în actualul hal de descompunere.

Uzându-se de așa zisul cadru auxiliar, cu toate titlurile și vechimea au fost îndepărtați numai din serviciul de inspecție și tehnic peste 100 de funcționari și nu știu cine n'ar fi impresionat de numai unul din zecile de cazuri cum este al inspectorului Al. Constantinescu cu o vechime de 24 ani și cu familie grea, sau subinspectorilor Al. Crețan, M. Popescu, T. Bozeșanu, controlorilor Iorgu Eftimie, căpitan invalid Stelian Pârvan, șeful de birou principal V. Trișcu și atâția alții cu zeci de ani de serviciu și cu mari poveri familiare.

În schimb se mențin așa zișii conferențieri dintre agenții regimului ca Ioan Podea, mâna dreaptă a dlui ministru fără portofoliu V. Nițescu, Augustin Șandru, altă mână a dlui guvernator al Ardealului dl Dr. Dobrescu, sau se fac numiri noi și foarte caracteristice, dintre care cităm cazul controlorului Aurel Ciriță, Șeful Voinicilor din Brașov, etc.

Marea majoritate a funcționarilor vechi au fost trecuți la cadru auxiliar și degradati, iar cei noi au fost avansați prin încadrare, după cum au fost sau nu în grațiile guvernamentalelor.

Astfel tineri și fără nici un trecut cooperatist ca Ol. Enescu, T. Corlat, Gh. Costescu, V. Drafta, Giosanu, Sfintescu, etc. au fost avansați și încadrați inspector general, inspectori, șefi de serviciu sau cum e cazul dlui I. Serbănescu, nepotul dlui ministru Răducanu, venit depe băncile universitare de 3 ani și acum încadrat director.

Adevăratele elemente de muncă și progres pentru cooperatie au fost eliminate la cadrul auxiliar, retrogradate, menținute neavansate și multe dintre ele continuă să sufere calvarul suspectării politice prin părăsirea familiilor, făcând serviciul departe de domiciliu, cum e cazul dlui subinspector C. Busecare și are familia la Craiova și face serviciu la Sighetul Marmatiei și atâția alții din corpul de inspecție regretați mult de cooperatorii cu care au pus bazele cooperatiei în deosebi în teritoriile alipite.

Cu salarii și diurne de mizerie, nici atâta înlesnire nu li se face ca să și desfășoare activitatea ser-

Oficiul național al cooperatiei... române sau guvernamentale?

Intrat în mișcarea cooperatistă practică de mulți ani, am avut ocazia să cunosc majoritatea dintre funcționarii Oficiului Național și Cooperatiei Române ce aparțineau până acum 10 luni fostelor centrale ale băncilor populare și cooperativele de producție și consum.

Am admirat întotdeauna munca migăloasă și deosebitul zel al corpului de inspecție în verificările unităților cooperative, verificări de care depinde în mare parte progresul tinerii noastre mișcări cooperative.

Cunoșc ingredientele serviciului și mizeria salariilor și diurnelor ce au organele de inspecție și bănuiam că, pe lângă idealul cooperatist, numai ridicarea treptelor erarhiei funcționărești era singurul stimulent al activității lor de zi și noapte.

Din acest corp de inspecție s'au

ridicat cei cărora se datorește dezvoltarea mișcării cooperative de după războiu și activa lor muncă în fruntea fostelor instituții centrale ar fi fost încununată de un succes deplin, dacă nu ar fi fost minată de amestecul politicianismului distrugător.

În Monitorul Oficial No. 6 și 7 ca și în ziarele din ultimele zile au apărut încadrările funcționarilor din Oficiul Național al Cooperatiei Române, actualmente pendinte de Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Am avut răbdarea să le citesc cu multă atențiune și revolta mea firească pentru nedreptățile făcute nu mi-o pot stăpâni decât scriind aceste rânduri.

Directorii generali ai fostelor instituții centrale sunt încadrați inspectori generali, iar foștii lor subalterni Mladenatz și Panaiteșcu

viciului în apropierea familiilor, furări fiind amenințați cu diverse neplăceri.

Dacă într'adevăr idealul este ca nișcarea cooperativă să fie autonomă, cine-și dă seama, știe că ea e departe să se înfăptuiască la noi unde numai cu ajutorul statului se poate menține și desvolta.

Proiectatele uniuni de control vor rămâne niște funcțiuni și ele nu vor putea funcționa ori cât oxigen guvernamental li s'ar da, pentru faptul că unitățile cooperative nu-și vor împovăra bugetele lor pentru susținerea agenților guvernamentali plasați în aceste uniuni.

Avem nevoie de organe de inspecție și funcționari pricepuți și muncitori ce trebuiesc susținuți de stat prin salarii și diurne cu care

să poată trăi omeneste și prin recompense drepte de avansare și înlesniri la îngrijirea familiilor lor, căci, dacă chemarea lor este frumoasă, natura serviciului este foarte spinoasă și cu multă răspundere.

N'avem nevoie de agenți politici și nici de voinici cocofați la situații ce fac să scadă autoritatea gradului și corpului de inspecție prin trecutul lor.

Să se spargă gașca oficiului național-tărănist al cooperației guvernamentale și să nu se arunce desnădejdea în familiile celor ce au muncit pe ogorul cooperației, care nici când, nu se va menține cu voinici și agenți electorali!

Cooperator Efectiv
— Sibiu. —

Refacerea registrelor fonciare

În Bucovina acea atât de mult încercată, unde puhoiul străinilor a fost mai mare ca ori și unde, unde Românii par a fi minoritari nu stăpâni, zic, în Bucovina multe a avut de suferit populația, dar mai ales țărani Români băștinași. Războiul le-a nimicit tot avutul, iar ce a rămas a fost acaparat de acei cari pândesc ca să poată trage foloase din sărăcia și bunătatea Românilor.

Între pagubele pricinuite de războiu, au fost printre multe altele și distrugerea registrelor fonciare, distrugerea acelor dosare cari conțineau contractele și tot ce se referă la împărțirea și regularea proprietăților.

Evident, că paguba a fost destul de mare, deaceia guvernele trecute s'au gândit să le refacă. Căci cu atât măcar au voit să închidă gura acelor cari întrebau mereu despre despăgubirile de războiu, despăgubiri la cari nimeni din guvernânții noștri de până acum n'au avut o noarea să se gândească.

Ei bine, refacerea registrelor fonciare a început în Bucovina, în acele părți, în cari au fost distruse, mai cu seamă în județele Cernăuți și Storojineț.

În jud. Storojineț, ref. reg. fonc. a început, în plasa Sirețelului, cu satul Budeniți. A fost delegat cu refacerea acestor registre dl judecător Timu N. Oamenii trebuiau să meargă la acest birou cu contractele ce le aveau și la care era totul în regulă, dl Timu, respectiv ve secretarul dsale arunca o ochire

în acte, zicea un „bine, bine“ și scria o hârtie cu care-l trimetea la percepția din reședința plășii, ca să plătească o sumă de bani, fie mai mare, fie mai mică, iar chitanța să i-o aducă dlui judecător înapoi.

Chiar de-ar fi vărsate aceste sume, în contul statului, de ce se jupuește atât de neomenos populația? Pentruce se plătesc astfel de taxe mari? Nu s'ar putea ca să se

încaseze numai oât să se acopere cheltuelile acestor registre?

Căci această comună Budeniți, care are o populație de 1500—2000 suflete, iar locuitorii sunt sărăciți și întrați în datorii până'n gât la cămătari cari și pielea le-ar lua o de-ar putea, zic, acești locuitori țărani au trebuit să verse la percepția respectivă pentru refacerea registrelor fonciare cam peste 2 mil. 350.000. (Două milioane treisute cincizeci de mii) sumă care este foarte mare pentru un sat mic și sărac. Și aceasta totul numai pentru ce? pentru un „bine, bine!“

Ei bine domnilor, unde oim ajuns? Țăranii n'au câte-odată ce mânca, n'au cu ce-și cumpăra un chibrit sau o bucată de sare, iar domnii guvernânți vin cu taxe fantastice. Nu e destul că țăranii n'au ce căuta în piață cu produsele lor că nu se plătesc, nu e destul că birurile sunt foarte mari, nu e destul că țăranii sunt îndatorați până peste cap, domnii guvernânți cari se preitnd a fi democrați și prieteni ai țăranilor, nu se mulțumesc numai cu pielea țăranilor, ci doresc să-i sugă și sângele?

Să se știe însă că românul e bun, până la o vreme, dar când ôsi va ieși din sărăcie, atunci:

Christosi să fiti nu veți scăpa Nici în mormânt!“

R. Cireseanu
— Storojineț —

Comercializarea Teatrelor și Operelor de Stat și un apel cuminte

Publicăm mai jos, un apel al unui grup de intelectuali români din Cluj, în legătură cu planurile guvernamentale, de-a comercializa Teatrele și Operelē de Stat :

„ROMÂNII

Ne aflăm în fața unei mari primejdii.

Nu este momentul să ne îndoim de forțele creatoare ale națiunii, și nici de demnitatea atitudinii oricărui bun cetățean al acestei țări în fața unui act care periclitează existența noastră ca factor civilizator aici la porțile orientului.

Avem un Teatru Național și o Operă de Stat pe care o întretinem cu mari sacrificii bănești și de ordin moral.

Un ministru greșit informat găsește cu cale să se degrezeze de această sarcină și sub motivul că

vrea să ușureze bugetul statului, intenționează să închirieze, să facă băcănie dintr'o Instituție, prin a cărei pori transpiră vigoarea creatoare și năvalnică a sufletului românesc.

Nu este îngăduit atunci când o problemă de înalt ordin național cere o soluționare într'un fel, să se urmărească dela taraba politicianismului trecătoarele interese și uneori păgubitoare efecte de partid și suntem convinși că actualul guvern va da cea mai frumoasă dovadă de înțelegere a unei situațiuni care nu admite echivoc.

Nu facem politici.

Și pentru orgoliul nostru național, salvarea prestigiului uneia dintre cele mai însemnate Instituții de ordin național-cultural constituie un imperativ moral pe care trebuie să-l urmărim chiar dacă va trebui să-l plătim cu sânge.

Oricare ar fi motivele plausibile sau nu, găsim că acest act este o rușine de care încă nu s'au făcut vinovate nici unul din statele civilizate.

Oare să-i întrecem noi pe americani? Tristă devansare!

Comercializarea Teatrului? Nu înseamnă nici mai mult nici mai puțin decât să închiriezi Școala Națiunii unui târgoveț oarecare, căruia să nu-i poți pretinde de a-l mângâia în interesele lui gheșeftărești.

Gheșeft și artă? Două noțiuni care nu se împacă. Căci ce înseamnă comercializare? Inchipuiți-vă Teatrul încăput pe mâna unui interesat, care în loc să îndrumeze gustul publicului spre efectele operelor de înaltă valoare artistică, va specula efectele ieftine dar bănoase periclitând întreg nivelul moral, care și așa lasă mult de dorit.

Români — fiți demni de numele unui Alexandri și Caragiale.

Fiți demni de sacrificiile celor zece ani de străduințe de emanci-

pare și afirmare de cultură românească în mijlocul atâtor diversități și vitregii trăite și glorios înfrânte.

Nu renunțați cu o ușurință care ne va face de ocară în fața posterității.

Fiți demni de chemarea sfântă și de vremile mari pe care le trăim.

Nu îngăduiți ca printr'o acțiune necugetată și rău înțeleasă să se închidă porțile unui templu din care se revarsă prinosul năzuințelor noastre românești spre adevăr bine și frumos.

Va trebui să jertfim? În temple omenirea totdeauna a jertfit nu numai aur dar și vieți omenesti.

Lămurită fiind în conștiința noastră această problemă în toată gravitatea ei, protestăm cu ultimă energie în contra tentativei ce s'a pornit cu sau fără rea voință să ne întine. Instituția cea mai frumoasă și cea mai utilă poate din câte avem.

Căci Teatrul e necesar să fie un altar sfânt iar nu bazar de dubioase moravuri profesate în vederea unui meschin câștig.

Români — aveți un suflet, aveți o conștiință, deplină, aveți un orgoliu național, salvați expresia mândriei lor.

Salvați Teatrul Național! Salvați Opera Română!

Un grup de intelectuali români din Cluj

Ne asociem din tot sufletul nostru, strigătului de alarmă al grupului de intelectuali români din Cluj, cu atât mai vârtos cu cât, comercializarea numitelor Instituțiuni, însemnează desnaționalizarea acestora și intrarea lor în sistemul de activitate iudaic, siguri fiind și de faptul că această comercializare este dorința «caldă» numai a celor ce vreau să facă, de fapt «gheșeft». Și la mijloc tot un Jidan trebuie să fie!

O nouă provocare: Leny Caller în „Amorul Veghează“

Hotărât lucru: regimul „democratic“ al drăguțului domn Iuliu Maniu a intrat în perioada ultimelor lui svârcoliri. O cunoaștem după continuele șerpuiuri, după nesfârșitele călcări în picioare a demnității noastre naționale.

Căci cum poate fi calificată, de exemplu, rușinoasa afacere cu piesa „Amorul Veghează“ alui Robert de Flers, în care rolul principal a fost interpretat, pe scena românească a studio-ului Teatrului Național din București, de jidanca Leny

Caller, dacă nu cea mai josnică bațjocorie a noastră?

Va să zică: la comemorarea marelui amic al poporului român nu putem găsi altă distribuție decât pe aceea în frunte cu Leny Caller! La sărbătorirea celui ce a fost Robert de Flers nu putem da rolul principal în piesa „Amorul Veghează“ decât artistei Leny Caller, reprezentantă a neamului blestemat care niciodată nu s'a identificat cu aspirațiunile neamului nostru!

E cea mai grozavă palmă apli-

cată pe obrazul încă înfierbântat de luptă al făuritorilor României Mari și, în același timp, cea mai mare insultă adusă scenei românești.

Deaceea studentimea română n'a putut tolera o asemenea gravă abatere. Ea a manifestat ostil, trezind din somn, înșfârșit, — dar numai pentru o clipă — guvernul tuturor nelegiuirilor. Nu „fapta nesăbuită a câtorva tineri iresponsabili“, cum insultă Comunitatea jidovească, ci gestul patriotic al studentimei a avut puterea bisturului care înlătură gangrena. Căci stăpânirea a luat, în cele din urmă, o măsură nesăbuită, totuși, ca multe altele: a preferat să scoată piesa de pe afiș decât să schimbe distribuția. Dar, oricum, a făcut-o. A dat cuvenita satisfacție demnității naționale jigante.

Ce a urmat, se știe. Scandal în presa semită, amenințări cu „ce va spune streinățatea“, însinuări că jidanii vor boicota Teatrul Național, comunicate cu „adânci mahniri“ și „regrete“ din partea Comunității jidovești, etc.

Nu acestea ne interesează. Ele nu sunt decât praf în ochii naivilor și amenințări neputincioase la adresa țării.

Ne interesează numai două lucruri:

actul de asanare morală săvârșit de studentime, căci el amintește și continuă timpurile eroice când tineretul nostru universitar a pornit cu elan la înfăptuirea idealului sfânt: „România a Românilor“ și falimentul pe care și-l anunță actualul regim prin dese și nesfârșitele provocări și dovezi de lipsă de demnitate ce vor avea drept consecință inevitabilă o puternică reacțiune a opiniei publice....

ION I. ANGELESCU

— Prahova. —

Rectificare

«Sentinela» — Focșani

Din articolul „De Anul Nou“ apărut în Nrul de 15 Ianuarie 1930, al revistei noastre, din greșală de cules, a fost omis numele celei mai vechi publicații naționaliste — creștine: „Sentinela“ dela Focșani. Facem prin aceasta cuvenita rectificare.

Cetiți

Infrățirea

Românească

Pentru presa minoritară

Atitudinea ziarelor minoritare din ultimul timp, din Cluj și de aiurea — și în special al ziarelor *Ellenzék* și *Brassói Lapok*, e de o obrăznicie revoltătoare. Zilnic se aruncă la injurii la adresa poporului român, la armata română, ba nici chiar familia regală nu e scutită de săgețile lor veninoase. Și asta tocmai acum când la drept vorbind n'ar prea avea de ce se plânge... când și cei mai înflăcărați patrioți ai fostei Ungarii, acei cari au refuzat să depună jurământul, sunt îmbuibăți cu pensii pe care, sunt sigur, nici ei nu le mai visau.

În timp ce la noi în țară nimeni nu cutează să ia o atitudine hotărâtă contra acestor nucleie de venin și ură, cred că ar fi interesant să se știe cam ce se petrece dincolo pe întinsa câmpie a Tisei... în orașul depe malurile Dunării în Meka ziaristilor dela susnumitele ziare. Și să nu se creadă că acele relatate mai jos sunt simple invenții ale vreunui român sau povești scornite într'o seară de iarnă ascultând pocnetul vreascurilor de sobă... Nu. Cele așternute mai jos sunt adevăruri spuse de un înflăcărat ungur de un ziarist care orbit de șovinismul infiltrat în sufletul său zi de zi din partea unor interesați a trecut pragul țării sale.

Strigă scribii dela *Ellenzék* și dela *Brassói Lapok* după libertăți în țara românească?... Asculte glasul confratelui lor dela Oradea și să vedem ce vor răspunde:

„Aci în țara românească se plâng concetățenii mei că nu au drepturi. Să treacă dincolo și să se fixeze dicolo pentru câteva luni. Numai atunci vor ota după viața din această blagoslovită țară care este România“.

„Cele văzute dincolo m'au decepționat. Nu numai că nu simțiam căldură patriei, dar ceace vedeam că fac compatrioții mei, m'a scârbit... O viață minciună lurnată de patriotarzi și interesați îmi împânzise privirea. Și abia acum vedeam așa cum știau lucrurile. Inima nu mă putea lăcră și le-o spuneam pe față. Timpul cât îl petrecusem aci în România înainte, îmi dădea posibilitatea unei paralele în detrimentul Ungariei și fiindcă îmi spuneam gândul pe față am fost acuzat ca spion și aruncat în temniță unde am fost ținut în prevenție 16 luni“.

Iată dlor din redacțiile ziarelor

cu pricina ce pătește în Ungaria un om când își spune convingerile, când relatează fapte adevărate și nu minciuni cum zilnic publicați dvoastră. Dar să vedem cum sunt tratați românii dincolo:

„...„In Ungaria sunt și azi prin închisori deținuți politici români, uitați de patria lor și martirizați de organele tâmpe ale patriei mele... Numai în închisorile din Conti utca sunt 20 de deținuți politici români condamnați unii pe viață, alții între 8—12 ani și alții ținute în prevenție, de un deceniu aproape. Vina tuturor acestor 20 de deținuți cetățeni ai României-Mari este... adevărat le-o aruncă autoritățile maghiare, spionajul“.

„...„Ce suferă acești oameni de pe urmele comisarilor regali — călăi în toată putere cauântului...“

Aci mă opresc punându-mi o întrebare: Oare își închipue adevăra-

ții maghiari că pe calea urmată de actuala lor presă vor ajunge să obțină dela poporul român ceva mai mult de cât au. Nu observă ei solidaritatea tuturor din ultimul timp contra lor? îndârjirea, indiferent din ce partide or face parte, a fiecărui român. Și nimeni să nu se mire dacă această îndârjire crește mereu în raport direct cu injuriile lor. Ba la un moment dat să nu li se pară ceva grozav când vom cere aplicarea principiului reciprocității... Și nu știm cum le-ar conveni dumnealor să sufere ceace sufără românii din închisoarea de pe Conti-utca.

Dar ungurii toate acestea nu le văd și nu le vor vedea atât timp cât spiritul poporului maghiar e făurit de elementul semit. Elementul semit a produs odată dezastrul maghiarimei și îl va mai produce înc'odată.

V. Lăzărescu
— Cluj —

Lumea celor îndurerăți: invalizi, orfani, văduve de rășboiu

Din suferința negrăită a celor cu drag de glia țării s'a dăinuit edificiul României-Mari. Miile de viteji necunoscuți, cari nu și-au trâmbițat istețimea faptelor la colțuri de stradă sau în adunări publice șgomotoase, au încheșat poporul românesc în granițele lui firești, etnice prin jertfirea vieții lor pe altarul iubirii de neam. Dovadă nemărturisită, dar care se simte în plinătatea ei în sufletul neîntinat al oricărui Român. — iubitor al țării sale — sunt cei cari au supraviețuit furtunei năpraznice a rășboiului: invalizii, orfanii, văduvele de rășboiu. Purtând întipărit în ființa lor urmele adânci ale suferinței — supraviețuitorii simfoniei morții, cu trăsăturile lor firave și trupurile șubrezile, își poartă resemnați calea sortită de împrejurări tragice. Hrăniți ani dearândul cu făgădueli deșarte — falsă monedă a democrației eștine — speranță în zile mai bune le-a cărmuit pașii. Dar amarică desamăgire! Recunoștința e o floare rară: în cazul invalizilor, orfanilor, văduvelor de rășboiu acest adevăr își dovedește temeinicia în mod elocvent. Aceia, cari prin sfârticarea trupului au contribuit la desivășirea unei României întregite, sunt întretinuți pe o scară inferioară cerșetoriei. Pen-

zia mizeră de câțiva zeci de lei pe lună nu poate îndestuli cu nimic nevoile strict trebuitoare ale invalizilor, orfanilor și văduvelor de rășboiu. Exemplul servit tinerelor generații, prin felul condamnat cum se înțelege rășpătitirea eroismului, e descurajator. În fața unei societăți indiferentă la suferințele celor jertfiți pentru salvarea ei în vremuri de restricte, desgustul unit cu revolta clococeste în piepturi. A trebuit să se încăuneze în jilful puterii partidul național-tărănesc, ca șfichiul biciului să plesnească drept în obraz fără cruțare pe invalizi, orfani și văduve de rășboiu. Șicănarea invalizilor prin revizuirea clasării lor — cu substrat politic evident — contribue la umplerea cupei cu venin, din care sunt obligați să soarbă vitejii de eri — cerșetorii de azi. Cimpoiul democrației a încetat să mai sune! Făgăduelile de eri s'au uitat!

Iar invalizii, orfanii și văduvele de rășboiu sunt batjocoriti de către naufragiații societății.

Luăți bine aminte, domnilor, cari v'ați cramponat la frânele puterii! Deasupra vremelnicei voastre cărmuirii stă judecata națiunii. Și verdictul ei nu dă drept la apel!

Dr. N. Ionescu
— București —

La piatra unui nou hotar

Iarăși un an dispărut în nemărginita mare a timpurilor. Numărul anilor dispăruți în pripă crește cu unul. Și anul 1929 este a trecutului și începe unul nou în fața căruia privim cu nădejde și încredere.

Ce a fost în trecut o știm, ce va fi în viitor nimeni nu poate ști. Da învățând din povestea trecutului, din acele cumințându-ne, putem îndruma și pregăti viitorul.

Și noi Românii trebuie să utilizăm învățăturile trecutului și înarmați cu aceasta să pregătim viitorul.

Am putut constata că în trecut soarta neamului nostru a fost exploatarea lui și răpirea drepturilor sale. Ne-a învățat trecutul că motivul sutelor de neazuri și miilor de nedreptăți, în primul rând am fost noi, pentru că fie cu o lașitate simulată, fie cu o criminală nepăsare am tolerat, ca germenele distrugător al seminției iudaice, să pătrundă până la rădăcinile neamului nostru, ca apoi ceeace furtunile grele dar vizibile și înfrânte de brațele viteazului soldat român, ce s'au abătut asupra lui, n'a putut să facă, să o facă ei pe furis. Trecutul ne-a învățat că soarta unui popor desbinător este mizeria și că este ușor a duce și ținea în sclăvie pe acel popor a cărui fii adevărați se ceartă între ei și în loc de a intra cu puteri unite în lupta de apărare — deocamdată — contra pericolului evreesc, mai bine slăbindu-se între ei, dau posibilitatea dușmanilor și jefuitorilor noștri să stăpânească și tâlhărească asupra acestui popor.

Prin urmare dacă învățăturile trecutului le vom folosi cu judecată, atunci conștient vom pregăti viitorul. Să grăbim dar a repara greșelile trecutului. Dacă nu am fost organizați? Să nedăm silința a ne organiza. — Nu am ținut la olaltă? Să ne disciplinăm conștiința pentru cauza noastră sfântă și dreaptă, ca liniștit să putem aștepta viitorul și cu conștiința împăcată să putem spune urmașilor noștri că ceeace a pretins dela noi viitorul neamului nostru, a familiei noastre și viitorul nostru, noi ca adevărați Români și membri ai L. A. N. C. cu cinste am îndeplinit-o.

Ținând aceste înaintea ochilor noștri și muncind astfel, anul nou ce vine ne va duce mai aproape de ținta noastră care este una singură

libertatea și prosperarea neamului nostru.

Cu mândrie reprivim asupra anului 1929, pentru că cu bucurie constatăm că L. A. N. C. prin lupta sa nepătată și irezistibilă a eluat un așa nume pentru noi, de care într'adevăr putem fi mândri. Deși a luptat cu mii de piedeci, privind în față mii de dușmani, cu glorie a străbătut înainte spre scopul măreț fiindcă a luptat cu așa însuflețire, cu așa stăruință, cu care numai aceia pot cari cu trup și suflet s'au putut convinge de măreția și puterea adevărului nostru.

Munca ei a și avut rezultatul dorit așa că poate fi mândră de izbânda anilor trecuți. Acum câțiva ani a început numai a crăpa de zi; azi este lumină complectă înaintea ochilor noștri. Poporul nostru începe conștient a se deștepta și mulți sunt cari privesc în viitor cu acea convingere conștientă, că viitorul este al acelor cari, ca adevărați Români, ca frați în Chri-

stos și ca membri ai L. A. N. C. cu cinste țin laolaltă pentru a se apăra contra liftei păgâne care, străină de neamul nostru, prin faptele lor caută a arunca în robie neamul nostru și a-i săpa mormântul pe care îl va acoperi cu gliă lașității și nepăsării noastre.

Stăm în fața pietrei de hotar al unui an dispărut și a unui an ce vine.

Să facem promisiune sfântă, că nu vom înceta a lupta pentru cauza sfântă și dreaptă a L. A. N. C. și numai dacă ne vom ținea de această promisiune vom putea aștepta un an într'adevăr fericit și vom avea mulțumirea sufletească. că am ajutat la depunerea fundamentului pe care se ridică viitorul mai frumos al neamului nostru.

În această speranță putem spune din inimă curată: An nou fericit. Și să dea Dumnezeu, stăruință, curaj și însuflețire în viitor, tuturor acelor cari năzuiesc să răsară cât de curând adevăratul an nou pentru neamul nostru.

— A. B. —
— Cluj. —

Documente „naționaliste“

Publicul „adevărat românesc“ din Cluj, este adânc mâhnit și scandalizat, de faptul, că cerând locurilor competente, formulare pentru declararea venitului pe anul 1929, în vederea impunerii pe anul 1930, li se dau formularele numite, redactate și tipărite, în limba maghiară.

Nu este oare, aceasta, o rușine, ca cetățenii români, în România, să comunice cu Statul Român, în limba maghiară? Nu este oare, aceasta, o dovadă de neglijență de neiertat, precum și o dovadă de lipsă de sentimente „naționaliste“, ale partidelor politice?

Domnilor „naționaliști“, cum vă numiți, căci noi vă zicem „naționali“, ori dacă vreți, național-țărâniști, pe dvoastră nu vă supără acest fapt petrecut în al 11-lea an de Românie Mare“ și în al 2-lea an de guvernare a dvoastră? Căci cu siguranță și dvoastră tot în unguerește v'ați adresat Statului, ce încă vă mai rabdă pe pământul său!

Domnilor liberali și averescani, cari după ce în decursul stăpânirilor dese și îndelungate nu ați făcut nimic mai simțitor în direcția naționalistă, iar astăzi în opoziție, trâmbițați în lung și în lat, folosindu-vă de programul naționalist și

creștin al L. A. N. C., nu vă supără și pe dvoastră acest fapt, petrecut și sub dominațiile trecute, de tristă memorie? În capul dvoastră cum a putut găsi loc idea, că numitele formulare să se facă și în unguerește? Ungurul, supus român, n'ar trebui oare, să stea de vorbă, și el, cu Statul Român, în limba română? În trecutele vremi, Românul se adresa Statului maghiar, în limba română? Rușinea în care tânjește actualul guvern, se datorește și dv., căci dela dvoastră a moștenit-o.

Deschide-ți-vă ochii, pentru Dumnezeu, barem atunci când vedeți că străinii își bat joc de noi, în modul cel mai obraznic, pe toate căile și în toate direcțiile. Ori v'ați pierdut sufletul și conștiința, cu desăvârșire?

Români!

Dacă voiți să vă luminați asupra primejdiei franc-masonice, citiți

„Buletinul ANTI-JUDEO-MASONIC“

(Organ al institutului de cercetări judeo-masonice).

Str. CAROL Nr. 9 — BUCUREȘTI, I.